

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétfői szám 9 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlter soronkint 20 krajczár.

Főgymnasiumunk.

(A katolikus jelleg.)

Szakavatott tollból vejtük az itt közölt cikket, amelynek írója felsorolja érveit amellet, hogy gymnasiumunk haladása elé semmiféle jelleggel akadályokat ne gördítsünk.

Mi mindenesetre a cikkíróval egy álláspontot foglalunk el és odatörekszünk hogy ez a kérdés teljes tárgyilagossággal megvilágítva s helyes merdebe tereltesék.

A kérdés elég fontos arra, hogy elfogultság nélkül szóljanak hozzá azok akik ismerik a helyi viszonyokat és teret ne engedjenek olyan áramlatnak amely e nagyfontosságú intézet hátrányára válnék.

Szabadka város lakossága vallás és felekezet különbség nélkül járul hozzá ez intézet fentartásához és közös erő és áldozattal alapította ezt az intézetet. Nincs tehát ok arra, hogy akár az egyik akár a másik felekezetnek előnyöket adnánk ennél az intézetnél.

Ezuttal pedig átadjuk a szót a cikkírónak:

*

A mult csütörtökön záródtak be végképen a 81 éves vén gymnasiumi épületünk kapui, a melynek alapkövét még 1818. évi ápril hó 16-án tette le *Vermes Lajos* akkori főbíró. Nyolcz évtizeden át hangoztak itt e mostani korhadt vén épületben a tudomány igéi, nyolcz évtizeden át neveltettek abban Szabadka város és vidékének ifjai hazafias szellemben, vallásosságban s egymás iránti türelmességben. A nyolcz évtized nemes munkája kegyeletessé teszi a fakult falakat s hálás szemekkel tekint rájuk a régibb s újabb nemzedék.

Főgymnasiumunk új épülete, hogy ne mondjuk palotája, már ez évi szeptember hóban át lesz adva rendeltetési céljának; a főgymnasiumunk derék tanári kara itt folytatja tovább nagy és fárasztó munkáját, itt hinti el a nemes eszméket; a vallástanárok itt ápolják, fejlesztik az ifjakban a vallásos érzületet.

Teljes megnyugvással nézünk mű-

ködésük felé; de másrésről el nem fojthatjuk azon aggodalmunkat, amely újabban bizonyos körök áramlatából eredő vallásfelekezeti és jellegzet akar főgymnasiumunkra oktroálni.

Helybeli lapársaink közül többen foglalkoztak újabban pro et contra azaz, hogy főgymnasiumunk községi vagy katolikus elnevezéssel és jelleggel bírjon-e? Érveiket mérlegelve mi is hozzászólunk sine ira et studio az ügyhöz.

S azt kérdezzük mindenek előtt, hogy jogosan használhatja-e városunk szemefényének nevezett tanintézetünk a katolikus elnevezést és jellegzet? a melynek alapításához, fentartásához városunk közönsége vallás- és felekezeti különbség nélkül járult hozzá és adózik folytonosan.

Azt kérdezzük, hogy katolikus fundatio vetette-e meg főgymnasiumunk alapját s abból tartatik-e fen?

Mert, hogy a multban több évtizeden át szerzetesek tanítottak nagyobb részt, vagy hogy a hatvanas évek elején egy városi jegyzőkönyvben katolikus gymnasium czímen fordul elő, még nem involválja a kath. czímet és jellegzet. A czimnek és jellegnek katolikus voltát csak katolikus alapítvány adhatja meg.

A Pázmány Péter által 1635-ben alapított tudományos egyetemhez maga Pázmány 100,000 mond százezer frttal járult s katolikus főbb papjaink szintén hatalmas összegekkel és ennek daczára is a törvényhozásunk — a midőn erről vlt az országgyűlésen szó, nem ruházta fel a mostani bpesti tudományos egyetemet katolikus jelzővel, ámbár jelentékeny részben katolikus alayitványokból keletkezett.

Azt kérdezzük tehát, hogy akár megyénk főbb pásztorai vagy városunk kath. főbb papjai s kath. urai tettek-e alapítványt főgymnasiumunk létesítéséhez és fentartásához s ha igen, mily mértékben?

Főgymnasiumunk katolikus czime és jellege iránti áramlat a nyolczvanas évek elején ismét felszínre került s az akkori kormány figyelmét is fölkelté;

a kormány le is küldte *Rédli Sándor* miniszteri biztost, ki 1882. február 2. az intézet jellegének megállapítása céljából áttanulmányozta illetve átnézte az intézeti irattár okmányait. S ugyan csak *Haverda Mátyás* főgymn. igazgató ez évi febr. 12-én felküldte a közalapítványi kir. ügyigazgatósághoz *Rédli Sándor* miniszteri biztos által az irattárban kiszemelt okmányokat. S azóta csaknem két évtized mult el — hallgatásban.

E cikkben még csak azt kérjük *Haverda Mátyás* jelenleg szabadságon levő főgymn. igazgató urtól

1) Visszakerültek-e ezen okmányok s ha igen, hol tekinthetők meg?

2) Való-e hogy ezen okmányok felküldése után nemsokára *Fehér Ipoly* jelenlegi pannonhalmi főpát s akkori ker. főigazgató átiratban meghagyta az igazgatóságnak s utasította hogy hivatalos iratainál „*Szabadkai községi főgymnasium*” czímet használjon?

Ezeket tartottuk egyelőre szükségesnek elmondani főgymnasiumunk címére és jellegére vonatkozólag. Felhívjuk hogy az ez iránt érdeklődők szóljanak hozzá ez ügyhöz. Lapunk hasábjai rendelkezésükre állnak.

Tanítónökepesítő vizsgálatok.

Nyolcz napig, azaz f. hó 22-től 29-ig tartott a szabadkai áll. tanítónökepezdében a f. tanévi tanítónökepesítő vizsgálat *Kurucz Gyula* kir. tanfelügyelő elnöklete alatt a tanári kar és igazgató tanács tagjaiból alakult vizsgálóbizottság előtt.

Fáradhatatlan buzgalommal, példás tapintatossággal, nagy szakismerettel vezette az új tanfelügyelő a vizsgálat. Szakítva minden ósdi szokásokkal, mely rendszerint bénítólag hat minden munkára, *Kurucz Gyula* tanfelügyelő ugy vezette a vizsgálatokat, hogy az intézet legrégebb tanárai kijelentése szerint a jelenlegihez hasonló tanítónökepesítő vizsgálat még nem folyt le az intézetben. Méltó pártfogója, szigorú, de szeretettel igaz bírása volt a növendéknek és megőrzője a tanári tekintélynek.

Szigoruan ragaszkodott a miniszterium által kiadott vizsgálati szabályrendeletek szelleméhez és csak ott engedett, ahol azt a növendék érdeke megkövetelte. Legtöbbször ő maga fejtegette a szaktanár által feladott kér-

déseket, ha valamelyik tanuló akadozva tárgyalta tételét.

A növendékek a számukra kijelölt helyen a vizsgákon állandóan jelen lehettek, hallgathatták felelő társaikat. A vizsgálatok befejezése után meg volt elégedve mindenki, úgy a vizsgálók, mint a megvizsgáltak, valamint a vendégek is, kik között ott volt városunk kedvelt és minden a város területén lefolyó kulturális aktusa iránt nagy érdeklődést tanúsító főispánunk Schmausz Endre is.

A lefolyt vizsgálat eredményének feltüntetésére álljon a következő száraz, de igaz statisztika:

Tanítóképesítő vizsgálatra jelentkezett 38 jelölt. Az írásbelit letette 38, ezek közül a vizsgáló bizottság háromnak a paedagogiai dolgozatát elégtelennek minősítette. Szóbeli vizsgálatra tehát 35 lett bocsátva. A főbb tantárgyakat tekintve, a nevelés- és oktatás-tanból kitűnő 6, jeles 6, a főbbi 22 részint jó, részint elégséges, 1 pedig elégtelen osztályzatot nyert. Előadó tanár Hoffmann Amalie infézeti igazgató. A gyakorlati tanításokból kitűnő 1, jeles 17, elégséges 4, szaktanár Szántó Edéné. Magyar nyelvből kitűnő 2, jeles 9, jó 8, elégséges 15, elégtelen 1. Történelemből kitűnő 6, jeles 9, jó 12, elégséges 8, szaktanár Piller György. Menynység-tanból kitűnő és jeles 25, jó és elégséges 9, elégtelen 1. A hazai alkotmánytanból 22 növendék kitűnő és jeles feleletet adott, a többi jó és elégséges. Szaktanár Balajthy Ilona. Földrajzból 10 lett kitűnő és jeles, a többi jó és elégséges. Szaktanár Kiss Ilona. Torna, ének, zene és kézimunkából is szép eredményt tanúsítottak a jelöltek. Természettudományok, német nyelv, rajz és szépírásból az írásbeli vizsgálaton mutatták be a jelöltek szép készségeiket. Az elmondottakból levonva az eredményt és tekintve a tantárgyak fontosságát, konstatalhatjuk, hogy a magyar nyelv és történelemből felette nagy százalékát képezi a jó és elégséges osztályzat, ellenben nevezetes a mennyiség-tani tárgyak sikeres eredménye.

Befejezve kimutatásunkat, meg kell még emlékeznünk a záró ünnepélyről, mely minden ízében magasztos és lélekemelő volt. Az intézet nagy tornatermében az izgatottságtól kipirult arccal állt félkört képezve 35 ifjú leány a hosszú zöld posztós asztal előtt, mely mögött Kurucz Gyula kir. tanfelügyelő és vizsgáló bizottsági elnök körül csoportosultak, jobbról az igazgató tanács tagja, balról a tanári kar. Mély és ünnepélyes csendben olvasta fel az elnök: „Tanítóságra kitűnőre képesítettett 3, jelesre 13, jóra 17, visszavetettett 3 óra 2. A képesítettek közül 4 magyar és németajku, 1 magyar és horvátajku iskolára, 28 pedig csupán magyar anyanyelvű iskolákban való taníthatásra lett képesítve.”

Ezután „Kedves kartársak!” megszólítással remekbe menő lendületes szép beszédben szólt a népnevelés új apostolaihoz a kir. tanfelügyelő, kiemelve a magyar tanítóságnak miszioszerű hivatását e haza területén. Buzgalomra, ügy- és hazaszeretetre intette őket.

A növendékek nevében Lupkovics Margit, az intézet volt növendéke mondott köszönetet a vizsgáló bizottságnak és „Isten hozzád”-ot a tanári karnak. Engel Julia, szintén volt növendék nyújtotta át a tanfelügyelőnek, kit — mint a növendékek mondják, örökre megszerettek és emlékkébe zártak — egy óriási album-lapba helyezett arcképeket.

A szózat elénkélésével az ünnepély méltó befejezést nyert.

Gymnasiumunk záróünnepélye.

A csütörtök délelőtt a Pest szálloda nagytermében megtartott gymnasiumi záróünnepély jelentőséget nyert azzal, hogy a régi gymnasiumnak utolsó történeti eseménye. Ezzel az aktuál átadatott a gymnasium ügye az új aerának, amelyet a gymnasium az új épületben, — nevezük palotának — foglalt.

A záróünnepélyen nagyszámu közönség volt jelen, különösen nagy érdeklődés mutatkozott a hölgyek részéről, hogy ugyszólván minden ülőhelyet szebbnél-szebb női publikum foglalt el. A gymnasiumnak mostani helyettes igazgatója T o n c s Gusztáv szép és tartalmas beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Üdvözölvén első sorban a jelen volt Schmausz Endre főispánt, a városi hatóságot. A közönség lelkes éjjenzéssel fogadta a figyelemmel meghallgatott beszédet. A záróünnepélynek másik nevezetes részét képezték a jutalmak és osztóndíjak kiosztása és annyi sokféle alapítványi és külön jutalom lett a fiatalok között az érdemek méltánylása mellett kiosztva, hogy a jobbak és szorgalmasak e tekintetben is megtalálhatták jutalmukat.

De annál gyengébb volt a záró ünnepélynek ugynevezett művészi része. A pályanyertes munkákból tartott felolvasások erősen elárulták, hogy milyen szerencsétlenül adják fel a fiatalságnak a témát, amelyről írjanak. Az egyik kérdéshez legalább is jó adag közjogi és politikai ismeret kell, míg a másik téma nem gymnasiumi, hanem életgyakorlati érettséget feltételez. Nagyon természetes, hogy bár sok — tuizott ambícióval elkészített ezen dolgozatokon azután erősen meglátszik a fiatal kézvonás és a legjobb akarat mellett sem lehet komolyan venni a különben a fiatalok részéről nagy jóakarattal elkészített munkálatokat.

Ugyancsak nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül azt, hogy szívesen hallgatjuk az ifjúsági dalárdát, de annyi számot éppen nem kellene énekelteni vele, hogy a közönség is megsokálja. A szavakatok is megválogathatnák alkalmatosságuk szerint. Éppenséggel nem várnunk művészi produkciókat és nem képzeljük azt, hogy a színi tanodával akar a gymnasium konkurrálni. Azokat a walesi bárdokat már tulságosan ismerik és művésznek kellene lenni, aki ma már ezzel is le tudna bilincselni a hallgatóság figyelmét. A „Holt költő szerelme” meg éppen nem illik bele ebbe a keretbe. Az ilyen szavakatok csak iskolai az alpathosznak és az affectálásnak, mihelyt nem hivatottak, keze ügyébe jutnak. De nem is kívánjuk attól a diáktól, hogy a melodramatikus előadásban tókély legyen, de ha már előadatják vele, akkor legalább is jó legyen. Ne akarjanak tehát többet bemutatni, mint a mit kell. Sokkal szerényebb programot, de annál jobban betöltöttet óhajtunk tehát a jövőre!

Ezen általános megjegyzés mellett azonban elismeréssel kell nyilatkoznunk a tanári kar ez idei kitűnő működéséről és az elért eredményről. A fegyelem kifogástalan, a nevelés szelme a mai modern iránnyal lépést tartott. A város közönsége nyugodtan nézhet a nagyfotosságú iskola további sorsára.

A „Bácskai Csoport” a párizsi kiállításon.

A lapunk által kezdtet mozgalom nemcsak hogy vizshangra talált, — de már eddigé is nagyszámban jelentkeztek nálunk többen, akik készségüket jelentették ki a felett, hogy a Párisba a kiállításkor induló bácskai csoporthoz csatlakozni kívánnak.

Lapunk szerkesztősége ennek folytán a „Troraderó” vállalatához fordult felvilágosítások iránt. A vállalat miután most folynak még az alkudozások a vasuti társulatokkal az egységes jegyek iránt azt a biztató választ adta, hogy minden elképzelhető előnyt fognak nyújtani a „bácskai csoportnak”, annál is inkább mivel éppen ez a csoport az, amely az országban elsőnek kezdte meg a mozgalmat e téren. Egy heti tartozkodásra, beleértve az uti jegyet oda és vissza (megszakítási joggal) a lakást élelmezést, a vezetést, a belépő díjakat, a kiállítás összes csarnokaiba, beleértve továbbá a kalauzálással járó költségeket mintegy 170 frtra van összesen praeliminálva. Kialtás van azonban arra, hogy csoportunk még ennél is olcsóbb áron fogja a jegyet egy-egy személyre megkapni.

Daczára annak azonban, hogy ez az összeg még végleg megállapítva nincs, annyit mégis határozottan kijelentettek, hogy csoportunkat különös figyelemben fogják részesíteni minden tekintetben.

Ezek előre bocsátása után felhívjuk tehát azokat a kik a csoportban résztvenni óhajtanak szíveskedjenek szerkesztőségünkben jelentkezni.

A jelentkezés egyelőre még semminemű kötelezést nem állapít meg, mert egyelőre még csak tájékozottságot akarunk szerezni, hogy körülbelül hány tagból fog állani a csoport.

A csoport összeállítása után a jelentkezőknek befogjuk küldeni az összes feltételekkel és ezek miután az összes igények figyelembe vétele után a terveket teljesen elkészítettük: állítjuk majd össze az egész uti tervet.

Mindanesetre az előbb jelentkezőkből fog alakulni a csoport. Szíveskedjenek tehát az érdeklődők mielőbb nálunk jelentkezni.

Különfélék.

— **Kinevezés.** A miniszter Szigeti Kálmán helybeli lakost 3 havi időtartamra anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Hivatalos órák a városában.** Tegnap-tól kezdve július és augusztus hónap a hivatalos órák a városában reggel 7 órától 1 óráig tartanak; délután nincs hivatal.

— **Tanulmány ut.** Latinovits Géza a bácsalmási kerület képviselője, mintegy 60 választójával tanulmányutra ment Mező-Hegyesre. A kirándulókat visszaérkezésük alkalmával a község a vonatnál várta és üdvözölte a rokonszenves képviselővel együtt.

— **A zenede záróvizsgálója.** Péter Pál napjának délutáni fél 3 órájkor vette kezdetét a városi zenede növendékeinek záróvizsgálója. A minden szépért lelkesülő hölgyközönség zsuffolóság megtöltötte a nagytermet, a műsor minden száma után élénk tapsal fejezvé ki tetszését a növendékek ügyes játéka fölött. A növendékek között néhány igazi tehetséget találtunk, kik között első helyen Pollák Károly áll, ki művészi hegedűjátékával bámulatra ragadta a közönséget. Vieuxtemps „Polonaise” játszta a fiatal művész, ki mai nappal el is bucsuzott a zenedétől, melynek öt esztendeig

volt első növendéke. Tanárja — Manojlovićs Adrien — Stradivariumból olyan hangokat csalt ki, amilyenek a nagy teremben még aligha hangzottak. Brillans technikája van Polláknak és ami különösen dicsérendő meleg érzéssel játszik. — Goldman Mór, ki Alard Hegedű versenyét játszta Pollákkal, szintén talentumos ügyes hegedős. Erre a két tanítványra büszke lehet tanárjuk. A zongorajáték között első sorban B. Klein Gizella urnót kell megdicsérnünk, ki különösen Schulhoff Andante és Etudesjével ért el zajos hatást. Mellette Rónay Ilona tűnt fel ügyes játékkal. A női kar kissé gyenge, de ezt úgy látszik csak a zárvizsgára állította össze Gaál Ferenc a zenéde országos nevű igazgatója. A zárvizsgán főispánunk is jelen volt.

— **Orvosválasztás.** Kula község 26-án tartott közgyűlésen egyhangulag a helyettes orvos Dr. Hollender Dávidot rendes orvossá választotta meg.

— **A zentai, szabadkai és szegedi kereskedő ifjak találkozója Zentán.** A zentai kereskedő ifjak egylete 1899. évi július hó 9-én egyéves fennállásának megünneplésére a szegedi és szabadkai kereskedő ifjak egylete tagjainak, mint vendégeknél részvételével a zentai népkertben a cs. és kir. szegedi 46-ik gyalogezred zenekarának és a zentai első cigányzenekarnak közreműködésével, confetti és serpentint dobálással, kerékpár-versenyyel egybekötött nyári mulatságot rendez. A nyári mulatság, illetve sétahangverseny befutásával esti 8 órakor az Eugen szálloda emeleti termében, a csász. és kir. katona- és cigányzenekar közreműködésével zártkörű táncmulatság lesz. A táncmulatsággal egyidejűleg esti 8 és fél órakor veszi kezdetét a társas vacsora. Kellemetlen idő esetén a délutáni mulatság egy hétre elhalasztatik, míg az esti mulatság és bankett, minden körülmények között megtartatik. Műsora a délutáni nyári mulatságnak. Indulás az egylet helyiségéből pontban délután 4 órakor a cs. és kir. katona zenekar kíséretével. 1. Séta hangverseny confetti és serpentint dobálással. 2. Kerékpár verseny. Pontban fél 6 órakor első verseny: „Országúti verseny” a népkert körül 15 fordulós (16,5 kilométer) Első díj: nagy ezüst-, 2-ik díj: kis ezüst-, 3-ik díj: bronz-érem. Második verseny (a kis köröndben). „Csigaverseny.” Díjak: emléktárgyak. — Részletes program a kerékpár versenyéről az előadás napján lesz kibocsátva. 3. Csoda panoráma. Meglepő humoros látványosságok, értékes ajándéktárgyakkal. 4. Repülő kolbászok Sensatiós ósbudavári ujdonságok. 5. Magyarok bejövetele. Imitált Feszty körkép, ragyogó színezésű képek. 6. Léggömbök. A népkert különböző helyein léggömbök és léggömbbé alakult anyósok felbocsátása. Felvonulás. Esti 8 órakor táklyafény mellett katonazenével felvonulás az egyleti helyiségbe.

— **A szabadkai ker. betegs. pénztár folyó évi május hó 21-én tartott zászólászentelési ünnepélye** alkalmából az eddigi összes bevétel 2112 frt 90 kr., a kiadás a zászló árával együtt 1701 frt 95 kr. maradt tiszta jövedelem 410 frt 95 kr. *Kéretnek mindazok, akik a küldött szeged mindaz idejig meg nem váltották, sziveskedjenek intézkedni, hogy így a teljes leszámolás eszközölhető legyen.* Az eddigi kegyes adakozók névlajstroma a legközelebbi napokban közzé fog tétetni.

— **Angyalcsinálás.** Csérik Róza cseléd-lányának viszonya volt egy mészáros legény-

nyel. A viszonynak már jelei is mutatkoztak és a leány egy javasasszonyhoz fordult aki elmondta neki, hogyan kell a bajon segíteni. A leány megfogadta a javasasszony tanácsát és néhány nap előtt valami szert vett be amitől beteg lett. A betegség már nagyon veszedelmessé kezdett válni, amiért is orvost hívott, aki a leányt a mentők segítségével a kórházba küldte. A leány állapota veszélyes.

— **Meghívó.** A magyar asztaltársaság f. évi július hó 2-án d. u. 2 órakor (saját helyiségében O'áh Béla vendéglő) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja. Tárty: 1. Leköszönés folytán elnök választás. 2. Alapszabályok módosítása. 3. Egyéb indítványok, melyek a tagok által az alelnökhöz a közgyűlést megelőző 3 nap előtt nyújtandók be. Szabadkán, 1899. évi június hó 23. Milassin, alelnök.

— **Hármas gyilkosság.** A Zentával szomszédos Csóka községben tegnapelőtt hajnalban a Léderer-féle uradalomban hajnali három órakor ismeretlen tettesek, Szécsi János kanaszt és két fiát kegyetlen módon álmukban meggyilkolták. A torkukat metszelték el. Az apa és a nagyobbik, 15 éves fia meghaltak a kisebbik a 9 éves a halállal vívódik, beszélni nem tud, még inteni sem, mert nincs eszméletlen. A szegedi csendőrséget táviratban értesítettek a szörnű gaztetőről. A gyilkosokat nyomozzák. Még nem tudni, hogy rablás vagy bosszu következmény-e az iszonyatos gyilkosság.

— **A helybelli közkönyvtár-egylet látogatottsága.** 1899. évi június havában: Házi használatra kivették: Szépirodalmi 84, tudományos 10, összesen 94 mű. Helybelli használatra kivették: Szépirodalmi 18, tudományos 2, összesen: 20 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár: Szépirodalmi — nő — kötet. Tudományos 3 mű 18 kötet, összesen 3 mű 18 kötet. Muzéuma: állat gyűjtemény 10, növény 1, ásvány 1, régi pénz 2, régiségtár 5, néprajzi — drb, összesen 1. drb. Szabadka, 1899. év június hó 29. napján

— **Katonai emlékünnpély Zomborban.** A zombori 23. sz. cs. és kir. gyalogezred kedden, folyó hó 27-én a kegyeletes szép ünnepélyt ült, ez 1866. évi július hó 27-én poroszok ellen Trautenu mellett vívott véres csata évfordulójának emléket. E csatában különösen kitűnt a 23-k, akkor báró Airold nevet viselő ezred, a melynek legénysége kizárólag bácskai volt.

— **Meghívó.** A szabadkai kereskedő ifjak társulatának elismert jellegű magán egyesületi betegsegélyző pénztára folyó évi július hó 9-én d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart melynek tárgya az alapszabályok.

NYILTTÉR.

Van szerencsénk a t. cz. közönség b. tudomására juttatni, hogy Schvarcz Frigyes urat a mai napon állásába visszahelyeztük és őt a Bács-bodrogh-megye Szabadka székhelyi főügynökséggel újból megbiztuk. Kérjük tehát a fizetéseket a feutnevezett főügynök urnál teljesíteni sziveskedjék.

Tisztelettel
Rock Életbiztosító társaság
magyarországi vezérképviselője
Fischer József.

Nyilvános köszönet.

Az isteni Gondviselés felejthetlen gyöngéden szerető fiunkat Márkó Milán: zsenge korának 8-ik évében, sze-

rető szülei karjai közül kiragadta, magához vette f. é. június hó 22. én.

Felejthetlen gyermekünk Márkó Milán elhalálása alkalmából számos barátaink és ismerőseink részvétüket nyilváníták személyesen, táviratlag s levélben, számosan pedig koszorút helyeztek felejthetlen gyermekünk ravatalára.

Köszönetünket nyilvánítjuk a temetésen testületileg megjelent, helyben állomásozó cs. és kir. hadsereg, egy a m. kir. honvédség tiszti karának s a polgári hatóságok tisztviselőinek, nemkülönben a résztvevő polgárságnak s a helybéli tanítók és tanítónőknek hasonlóan a boldogult koporsója után koszorút vivő Mácskovits Anna kisasszonynak s mellette haladó Dimitrijevits Péter és Popovits Milivój tanító-társaknak, egy az összes, a temetésen résztvevő gimnasiunai tanulóknak s boldogult fiunk barátainak. A minket ért családi gyászban tanusított részvétért fogadják ez uton az összes résztvevők halás legforróbb köszönetünket.

Kelt Szabadkán, 1899. évi június 29.

Lovag Szokolczai Knezsevics Márk,
cs. és kir. ezredes, mint atya.

Knezsevics szül. Jovánovits Olga,
mint anya.

HAVAS FERENCZ KÉZMŰ- ÉS DIVATKERESKEDÉSE SZABADKÁN AZ ARANY PILLÉHEZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy egy nagyobb maradék

selyem raktárt

vásároltam meg, és hallatlan **olcsó árban** egymint 60 kr-ért és feljebb elárusítom.

Kiváló tisztelettel
Havas Ferencz.

The Premier Cycle Co. Lm^{td}

Corentry
Anglia)
EGER
(Csehország)
Nürnberg
Doos-

A világ legnagyobb kerékpárgyárai.
24 év óta elsőrendű jegy.

Képviselője: **Stern Adolf** Szabadka, Fötér, Vermes-ház, hol javítások saját műhelyében pontosan eszközletnek.

5715 szám 1899 tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Odor János végrehajtónak Rencsár József végrehajtást szenvedő elleni 17 forint 50 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtás ügyében a szabadkai kir. törvényszék, a szabadkai kir. járásbírósg területén levő Szabadka város határában fekvő, szabadkai, 4154 sz. betétben A + 4260 hrsz. a foglalt V. kör 505 sz. ház és 106 □ öl területű udvarból Hrencsár Józsefet illető $\frac{7}{8}$ -ad részre 630 frt — krban és a szabadkai 7210 sz. betétben A + 24531 hrsz. a foglalt I. h. 553 □ öl területű nyugati szántóból ugyancsak Rencsár Józsefet illető $\frac{2}{3}$ -ad részre 62 forint — krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi augusztus hó 8-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 6 frt 20 kr, készpénzben vagy 1881 LX t.-c. 42 §-ában

jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333. sz. a kelt Igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál, előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, a kir. trvszék telekkönyvi hatóság 1899 évi majus hó 14-ik napján.

Dr. Eperjessy Béla,
törvényszéki bíró.

Egy nagyobb forgalmu társas cég tulajdonát képező

szikvizgyár

egyik része, vagy pedig egészben kedvező feltételek mellett

azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a Dr. Sptzer-féle Mária kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder“ és „Mária-szappan“-nal használva pedig megóvjá az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Wagner és Boholy fehérműkereskedésében Szabadkán, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb 3 tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással nyílen és bérmentve.

A MAGYAR KIRÁLYI
Államvasutak Gépgyára-nak Vezérügynöksége

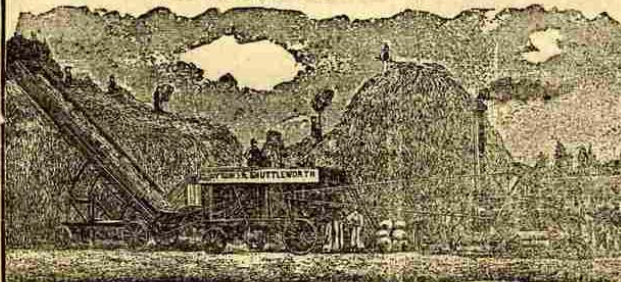
BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kr. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplőgarnitúráit**, ipari czélokra alkalmas „Compound“ **locomobiljait**, teljesen vasból készült **szalmakazalozó gépeit**, **gőzkukoriczamorzóítóit** Stibor-féle **kőrfűrészait**, „Millenium“ **kaszáló- és aratógépeit**; továbbá Sack-féle **ekéit**, **vetőgépeit**, **boronáit** és egyéb gazdasági gépeit.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, Hartlitz-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

Díj egész 12 lőerőig, szalmakazalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytemes aczéll-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részesen degyedekéi kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincoln-törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

7003 szátn
1899. tkv.

Utóatánlati árverési hirdetményi kiv.

A szabadkai kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Haverda Boldizsár és neje végrehajthatóknak Völí Mátyás és neje végrehajtást szenvedők elleni 1400 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. bírósg) területén levő Szabadka város határában fekvő a szabadkai 3471 sz. betétben A 307 és 308 hrsz. a foglalt Völí Mátyás és neje Molnár Erzsébet tulajdonát képező I. kör 408 oi. sz. ház 76 □ öl és 42 □ öl területű udvar és kertre 770 frtban ugy a szabadkai 8773. sz. betétben foglalt s ugyanazok tulajdonát képező 9422 hrsz. 1 hold 573 □ öl területű majsai szőlőre 772 frt 20 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi július hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis a 3471. sz. betétben foglalt ingatlan után 25 frt 10 krt, a 8773 sz. ingatlan után pedig 59 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, Szabadkán, a kir. trvszék telekkönyvi hatósága 1899. évi június hó 15. napján.

Dr. Eperjessy Béla,
kir. tszéki bíró.